

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Liikenne12 Itä-Suomen näkökulmasta

Kaakkois-Suomen, Pohjois-Savon ja Pohjois-Pohjanmaan
ELY-keskusten yhteinen puheenvuoro 25.4.2024

Koonnut Terhi Nissinen

24.4.2024

Strategiset tavoitteet hyviä

1. Toimivuus

Olemassa olevan väyläverkon toimintaedellytysten turvaaminen on iso haaste samoin kuin edes nykyisen joukkoliikenteen turvaaminen kaupunkiseutujen ulkopuolella, erityisesti Itä-Suomessa

Mitä toimivuus tarkoittaa erilaisilla alueilla?

Kaupunkiseutujen liikennejärjestelmän kehittämisessä tarvitaan sekä kuntia että valtiota, tie- ja ratayhteydet, yhteydet satamiin ja lentoasemille ovat merkittäviä yhteyksiä seutujen sisällä

2. Turvallisuus

Huoltovarmuus ja sotilaallinen liikkuvuus ovat luonnollisesta ajankohtaisia, mutta ELYt pitävät liikenneturvallisuuden vahvaa sisällyttämistä suunnitelmaan tärkeänä

3. Kestävyys

Sosiaalinen kestävyys on tärkeä näkökulma Itä-Suomen alueella muiden kestävyysnäkökulmien lisäksi. Liikkumismahdollisuudet ovat hyvin erilaiset kaupunkiseuduilla ja niiden ulkopuolella

Suunnitelman tavoitteiden hierarkia hiukan epäselvä

- Strategiset tavoitteet
 - Tavoitteiden priorisointi, tavoitteiden alla on kirjauksia
 - Toimenpideohjelmaa ohjaavat strategiset linjaukset ja rinnalla erillinen aineisto linjaukset aluekohtaisesti, näiden alla kirjauksia
 - Eri tasoilla osin samoja ja osin eri asioita, on haastavaa saada selkeää mielikuvaa
 - Strategiset linjaukset ovat osin vaikeaselkoisia ja monitulkintaisia

Miten strategiset linjaukset ohjaavat toimeenpanoa?

Strategisuus vs. konkreettisuus

- Strategiset tavoitteet ovat hyvin ylätasolla kuten kuuluukin, mutta rahoitusraami antaa hyvinkin konkreettiset reunaehdot
- Rahoitusraami konkretisoi hyvin sitä mihin raha käytetään ja mitä painotetaan, sen kautta on helppo keskustella asiasta
- Rahoitusraamin haasteena suhteessa 12-vuotisuuteen on se, että seuraavan hallituskauden raamia ei voida sitoa -> pitkäjänteisyys ei välttämättä toteudu
- Myös Itä-Suomen liikennestrategiassa on huomattu että tavoitteet ovat liian korkealla suhteessa nykyhetken realismiin/keinoihin/rahoitukseen
- Esimerkiksi kävelyn ja pyöräilyn edistäminen, pitää olla tavoitteena mutta jos on toimenpiteenä, mutta jos ei ole resursseja tai pystytäkään tekemään jotakin merkittävästi enemmän tai paremmin kuin ennen, niin kannattaako olla toimenpiteenä, mutta toisaalta voiko jättää poiskaan
- Osa toimenpiteistä osa on enemmänkin tavoitteita, ja mitä isompi lentokorkeus, sitä vaikeampi tietää mikä muuttuu

Alueelliset painotukset

- Strategiset linjaukset aluekohtaisesti –esitys ei kaikilta osiltaan toimi, alueet eivät ole keskenään näin erilaiset vaan jokaisella suuralueella on erilaisia alueita, eri kokoisia kaupunkiseutuja ja maaseutua. Useat teemat koskettavat kaikkia alueita, niiden eri osissa erilaisilla painotuksilla.

-> aluetyypittäinen tarkastelu suuraluekohtaisilla extra-asioilla voisi toimia paremmin

- Ministeri Ranne sanoi 12.4 liikennejärjestelmäfoorumissa että Pohjoisen ja Itäisen Suomen strateginen asema nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa on tarpeen huomioida Liikenne 12 valmistelussa.
 - Mitä kaikkea tämä tarkoittaa:
liikkumismahdollisuudet kuten joukkoliikennepalvelut, raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetusten häiriöttömyys lentoyhteydet myös elinkeinoelämän ja matkailun tarpeisiin laajan osin hiljaisen tieverkon kunto, ratojen kunto ja kapasiteetti, poikittaiset yhteydet, huoltovarmuus ja sotilaalliset tarpeet

Rahoitusraami/toimenpiteet

- Perusväylänpidon osalta on tässä taloustilanteessa järkevää keskittyä olemassa olevasta verkosta huolehtimiseen, toki edelleen huolettava korjausvelka, teiden ja myös siltojen kasvava korjausvelkaa
- Väyläverkon supistaminen ei ole tehokas keino
- Lisärahoitus 50 me parantamistoimiin mm. liikenneturvallisuuden kannalta on erittäin tervetullut
- Seuraavalle hallituskaudelle suunniteltu 10 Me lisäys alueellisiin liikennepalveluihin olisi erittäin tarpeellinen, toki paras olisi jos tämä olisi käytössä välittömästi

Mikä on vähimmäispalvelutaso jonka alle ei mennä?

- Osa henkilöliikenteen palveluiden toimenpiteistä voisi olla konkreettisempia, mikä muuttuu?
- Rahoitusta tarvitaan moneen asiaan tieverkolla: uuden lain mukaiset liikennemerkkit, viitoitukset, liikenneturvallisuustoimenpiteet, kävelyn ja pyöräilyn edistäminen, liikenteenohjaus, esteettömyyden edistäminen, melu- ja pohjavesisuojaukset

Kiitosta vuorovaikutuksesta

- Liikenne 12 on merkittävä prosessi myös vuorovaikutuksen kannalta
- ELYjen näkökulmasta tällä kaudella yhteistyö on tiivistynyt
- Hienoa että ELYjen edustajat ovat päässeet mukaan suunnitteluryhmään ja LVM on käynyt myös liikennejärjestelmäpäälliköille kertomassa suunnitelman tilanteesta
- On tullut mielikuva aidosta vuorovaikutuksesta

